

Vroeggeboorte - van preventie tot behandeling

13 januari 2022 - online

Programma

Dagvoorzitters: *Prof.dr. Martijn Oudijk, gynaecoloog, dr. Marjon de Boer, gynaecoloog, prof.dr. Eva Pajkrt, allen werkzaam in Amsterdam UMC*

09.30 uur   Opening door de dagvoorzitters

09.40 uur   **Introductie vroeggeboorte** • *prof.dr. Martijn Oudijk*
We beginnen met een introductie over vroeggeboorte, Nederlandse maar ook wereldwijde cijfers. Wat is de achtergrond van vroeggeboorte, en via welk mechanisme ontstaat vroeggeboorte? En wat zijn de gevolgen van vroeggeboorte?

10.15 uur   **Risicofactoren voor (spontane) vroeggeboorte** • *dr. Anita Ravelli, epidemioloog, Amsterdam UMC*
Wat zijn risicofactoren voor vroeggeboorte, en hoe is dit bij vrouwen die voor de eerste keer bevallen? Maakt het uit in welke postcodegebied je woont? Wat kun je leren van predictie-modellen voor spontane vroeggeboorte?

10.50 uur   **Koffiepauze**

11.20 uur   **Invoering van universele cervixlengte metingen bij SEO** • *dr. Eva Pajkrt, hoogleraar Verloskunde, UvA / hoofd afdeling verloskunde, Amsterdam UMC*
Vroeggeboorte is een van de grootste problemen in de Geboortezorg. Enerzijds gaat het gepaard met complicaties voor het kind en leed bij de ouders, voor beiden zowel op korte als op lange termijn. Anderzijds kosten te vroeg geboren kinderen de maatschappij jaarlijks veel geld. Er is dus veel aan gelegen om vroeggeboorte zoveel mogelijk te voorkomen. Inmiddels is bekend dat een simpele behandeling met progesteron de kans op vroeggeboorte aanzienlijk kan verlagen. Zowel bij vrouwen met een eerdere vroeggeboorte in de anamnese, maar ook bij vrouwen met een asymptomatisch verkorte cervix rond 20 weken. Vrouwen met een eerdere vroeggeboorte worden al jaren adequaat behandeld in Nederland. Vrouwen met een korte cervix niet, aangezien de cervix nog steeds bij de meeste zwangeren niet wordt gemeten bij het SEO. De stelling van deze voordracht is: het is hoog tijd om de cervixmeting standaard uit te voeren bij iedere zwangere.

11.45 uur   **Welke vrouwen komen in aanmerking voor vaginale progesteron ter preventie van een vroeggeboorte?** • *dr. Carolien Dijkstra - Roos, gynaecoloog, Amsterdam UMC*
Progesteron is een effectieve behandeling om vroeggeboorte te voorkomen. Welk vrouwen komen hiervoor in aanmerking en wat is het effect van deze behandeling op vroeggeboorte en de complicaties gepaard gaande met vroeggeboorte? Voorlichting over progesteron komt aan de orde.

12.20 uur   **Wat is het effect van aspirine op vroeggeboorte?** • *dr. Marjon de Boer, gynaecoloog-perinatoloog, Amsterdam UMC*
We weten dat aspirine effectief is ter preventie van vroeggeboorte door pre-eclampsie. We weten ook dat er overlap is tussen pre-eclampsie en spontane vroeggeboorte. Werkt aspirine ook ter preventie van spontane vroeggeboorte? En is het eigenlijk wel veilig bij iemand met risicofactoren voor beide?

12.45 uur Lunch

13.45 uur **Het belang van de preventie van vroeggeboorte en het programma Kansrijke Start en andere aanknopingspunten om bij te dragen aan een goede start**

• *prof.dr. Tessa Roseboom, hoogleraar Vroege ontwikkeling en Gezondheid, Amsterdam UMC*

In haar lezing zal professor Roseboom ingaan op het belang van een goede start, en de consequentie van een 'valse' start in het leven. Kinderen die te vroeg geboren worden maken een 'valse' start in het leven en kunnen daar levenslang last van houden. Het is dus belangrijk om goede zorg te bieden aan kinderen die te vroeg geboren zijn (en hun ouders), maar daarnaast is het goed om na te gaan wat we zouden kunnen doen om ervoor te zorgen dat er minder kinderen te vroeg geboren worden?

Het programma Kansrijke Start dat in 2018 door het ministerie van VWS werd gelanceerd beoogt zo veel mogelijk kinderen in Nederland een goede start te geven. Het voorkomen van vroeggeboorte is een van de doelen. Welke aanknopingspunten biedt het programma Kansrijke Start in het voorkomen van vroeggeboorte? En wat zou u (nog meer) kunnen doen om bij te dragen aan het voorkomen van vroeggeboorte? Hoe creëren we een klimaat waarin elk kind kansen krijgt om optimaal op te groeien, vanaf het allerprilste begin? U krijgt concrete handvatten om bij te dragen aan een goede start voor elk kind.

14.15 uur **Het effect van COVID-19 lockdown maatregelen op vroeggeboorte in 2020, welke lessen trekken we hieruit?** • *Job Klumper, arts-onderzoeker, Amsterdam UMC*

Direct na de eerste COVID-19 lockdown in maart 2020 kwamen er berichten uit Ierland en Denemarken over lege neonatologie-afdelingen. Ook in Nederland leek het rustiger op de NICU's, wat zou betekenen dat er minder vroeggeboortes zijn. Lag dit aan het feit dat zwangeren meer thuis zaten, meer konden rusten en dus minder stress ervoeren? Waren er minder infecties of minder luchtvervuiling door het weinige verkeer? Of zijn wij als zorgverleners zelf verantwoordelijk voor deze daling? In deze presentatie worden de gevolgen van de 1^e lockdown in 2020 op het aantal vroeggeboortes in Nederland gepresenteerd, en kijken we wat er in andere landen gebeurde. Zijn er aanknopingspunten die we kunnen inzetten om vroeggeboortes in de toekomst te kunnen voorkomen?

14.45 uur Theepauze

15.15 uur **Regeren is vooruitzien! De kwetsbaarheid van de baarmoederhals na ingrepen**

• *dr. Joris van Drongelen, gynaecoloog-perinatoloog, Radboudumc*

Een deel van de zwangere vrouwen heeft in het verleden een ingreep aan de baarmoederhals gehad, zoals lixexcisies of conisaties ten gevolge van (voorstadia) van baarmoederhalskanker, maar ook curettages. In hoeverre verhogen deze ingrepen het risico op vroeggeboorte en hoe hier dan mee om te gaan?

15.45 uur **Hoe bereiken we door goede voorlichting een reductie van vroeggeboorte?**

• *prof.dr. Martijn Oudijk*

We hebben als verloskundigen en artsen een verantwoordelijkheid naar onze zwangere vrouwen toe om hen goed voor te lichten over vroeggeboorte en de gevolgen hiervan. We sluiten deze dag af met een samenvatting van alle adviezen en behandelingen die we onze zwangere vrouwen kunnen aanbieden en hoe we hen het beste van deze informatie kunnen voorzien om er gezamenlijk voor te zorgen dat de incidentie van vroeggeboorte en de consequenties daarvan afnemen.

16.20 uur Afsluiting en einde